

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี
พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา กับพฤติกรรมการติดตามรายการ
“คืนความสุขให้คนในชาติ”

The Relationship between Attitudes toward the Government and General
Prayuth Chan-ocha, the Prime Minister and Viewing Behaviors of the Program
“Return Happiness to Thai Citizens”

เสรี วงษ์มณฑา¹, ชุษณะ เตชคณา²

Seri Wongmonta¹, Jusana Techakana²

¹วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา กรุงเทพมหานคร

²มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

*ผู้นิพนธ์หลัก e-mail : aerm2503@yahoo.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะ (1) ศึกษาพฤติกรรมการติดตามรับชมรายการ “คืนความสุขให้คนในชาติ” ที่นำเสนอโดยนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ของกลุ่มประชาชนที่มีทัศนคติทางการเมืองที่หลากหลาย และ (2) วิเคราะห์ผลของการติดตามรับชมในเรื่องทัศนคติที่มีต่อรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี (3) เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแนวทางการดำเนินรายการดังกล่าวให้มีผลในการสร้างความนิยมให้รัฐบาลและนายกรัฐมนตรี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจเชิงปริมาณด้วยการใช้แบบสอบถามที่มีโครงสร้างกับกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ 400 คน ในเขตพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร โดยสุ่มเขต 10 เขตในกรุงเทพมหานครจากพื้นที่ 50 เขต แล้วเก็บตัวอย่างแบบสะดวกเขตละ 40 คน กรอบทฤษฎีในการวิจัยครั้งนี้คือ Cognitive Dissonance (Festinger), Media Exposure (Finn), The Effects of Mass Communication (Klapper), Agenda Setting (McComb and Shaw, The Uses and Gratifications of Mass Media (McQuail and Gurevitch) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่ได้รับชมรายการดังกล่าวด้วยความบังเอิญมากกว่าตั้งใจ และเห็นว่ารายการดังกล่าวควรจะถูกออกอากาศในช่องของรัฐบาลเท่านั้น และเวลาในการนำเสนอควรจะเป็น 30 นาที โดยให้มีนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับสาระที่พูดมา ร่วมนำเสนอ ประชาชนที่ติดตามดูรายการนี้ได้ติดตามข่าวสารบ้านเมือง แต่ไม่ค่อยได้นำไปใช้ประโยชน์ทางอื่น เช่นไม่ได้นำไปเป็นบทสนทนากับผู้อื่น ไม่ได้นำไปเป็นข้อแนะนำในการปฏิบัติตน ในการทดสอบสมมติฐานพบว่า อายุ รายได้ การศึกษา อาชีพ การสังกัดพรรค และการได้ติดตามรับชมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีนายกรัฐมนตรีและรัฐบาล คนที่มีอายุมาก คนที่มีรายได้ปานกลาง

ถึงสูง คนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป คนที่ทำอาชีพส่วนตัว คนที่เป็นข้าราชการ คนที่เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ คนที่เป็นพนักงานเอกชน คนที่เป็นเกษตรกร คนที่เป็นกรรมกร คนที่สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ และคนที่ไม่ได้สังกัดพรรคใดเลย มีความชื่นชมยกย่อง พอใจ และมั่นใจในการทำงานของนายกรัฐมนตรีและรัฐบาลมากกว่าคนที่อายุน้อย คนที่มีการศึกษาน้อย คนที่มีรายได้น้อย คนที่เป็นนักศึกษา และคนที่สังกัดพรรคเพื่อไทย รายการดังกล่าวตอกย้ำทัศนคติเชิงบวกที่มีต่อนายกรัฐมนตรีและรัฐบาลได้ แต่ไม่อาจจะเปลี่ยนใจคนที่มีทัศนคติเชิงลบต่อนายกรัฐมนตรีและรัฐบาลได้ สิ่งที่ต้องปรับปรุงคือทำรายการให้สั้นลงไม่เกิน 30 นาที และควรจะทำออกอากาศเฉพาะช่องที่เป็นของรัฐคือ ช่อง 5 ช่อง 9 และช่อง 11 เพียงช่องใดช่องหนึ่งเท่านั้น และควรให้มีรัฐมนตรีคนอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานมาร่วมเป็นผู้นำเสนอด้วย ในขณะที่เดียวกันจะต้องตระหนักว่าการใช้รายการดังกล่าวสื่อสารกับประชาชนสามารถที่จะตอกย้ำและดำรงความชื่นชมนายกรัฐมนตรีและรัฐบาลในกลุ่มประชาชนที่มีความคิดที่เป็นบวกกับนายกรัฐมนตรีและรัฐบาลมาก่อนแล้วเท่านั้น ไม่อาจจะใช้รายการดังกล่าวเปลี่ยนความคิดที่เป็นลบของประชาชนบางกลุ่มได้ หากจะเป็นทัศนคติของคนกลุ่มหลังนี้จะต้องใช้วิธีการอื่นๆ

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์, รัฐบาล, นายกรัฐมนตรี, พฤติกรรมการติดตามรับชม, ทัศนคติ. รายการคืนความสุขให้ประชาชน

ABSTRACT

The objectives of this research were (1) to study viewing behaviors among people with diverse political ideas, regarding the TV program “Retuning Happiness to Thai People” program, presented by the Prime Minister, General Prayuth Chan-ocha , and (2) to analyze the impact of viewing in terms of their attitudes towards the Prime Minister and the Government. It was also (3) aimed at discovering ways to improve the program in order to create popularity for the Prime Minister and the Government. The method used was a quantitative survey research with a structured questionnaire being distributed among 400 respondents in Bangkok. Ten districts were randomly selected from the total of 50 districts, and 40 persons were selected by means of convenience sampling in each selected district. The theoretical framework of the study included Cognitive Dissonance (Festinger), Media Exposure (Finn), The Effects of Mass Communication (Klapper), Agenda Setting (McComb and Shaw, The Uses and Gratifications of Mass Media (McQuail and Gurevitch) The findings revealed that most people were exposed to the program by accident rather by intention to watch, and

they wanted the program to be televised on only one channel. It could be Channel 5, Channel 9, or Channel 11, which are stated-owned stations. An appropriate duration of the program should be no longer than 30 minutes, and presenters should be the Prime Minister and other Ministers responsible for the issues discussed in the program. The only gratification they got from viewing the program was to keep up with political news; they did not use what they gained from the program as contents for interpersonal communication or as guidance for their behaviors. Age, income, occupation, education, political party affiliation, and exposure to the program were proved to be related to attitudes towards the Prime Minister and the Government. People with higher ages, with higher incomes, with higher education levels, working people, Democrat Party members, non partisans, and frequent viewers were more likely to have positive attitudes towards the Prime Minister and the Government than those with younger ages, with low incomes, with low education levels, students, and Pheu Thai Party members. The program could reinforce positive attitudes towards the Prime Minister and the Government, but could not reverse attitudes among those who held negative attitudes against the Prime Minister and the Government. The researcher recommended that the program be improved as follows: the duration should not exceed 30 minutes, televised on one of the state-owned channels, namely Channel 5, Channel 9, or Channel 11, the Prime Minister and other Ministers responsible for relevant issues should be presenters. It should be realized that the program is capable of reinforcing existing positive predispositions towards the Prime Minister and the Government, but it is not capable of reversing negative predispositions. If the Government wants to reverse negative attitudes, other measures are deemed necessary.

Keywords : Relationship; Government; Prime Minister; Viewing Behavior; Attitude; Return Happiness to Thai Citizens” program presented by the Prime Minister; General Prayuth Chan-ocha

บทนำ

หลังจากมีการจัดตั้งรัฐบาลโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชาในฐานะนายกรัฐมนตรีได้จัดให้มีรายการ “คืนความสุขให้ประชาชน” โดยที่ท่านนายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้ออกมารายงานการทำงานของรัฐบาล ทั้งสิ่งที่ทำไปแล้ว และสิ่งที่ตั้งใจจะทำ แม้ว่าจะมีประชาชนบางกลุ่มติดตามรับชมการนำเสนอของนายกรัฐมนตรี แต่ก็มีเสียงบ่นบ้างว่านายกรัฐมนตรีพูดนานเกินไป อยากให้พูดน้อยกว่านี้ลีลาในการพูดของนายกรัฐมนตรีเหมือนท่านกำลังพูดกับทหารใต้บังคับบัญชา อยากให้ท่านพูดด้วยลีลาที่นุ่มนวลมากกว่านี้

ในขณะที่มีเสียงบ่น แต่ก็มีเสียงชมไม่น้อยเช่นเดียวกัน คำชมที่ได้พบเห็นบ่อยๆ ก็คือนายกรัฐมนตรีเป็นคนพูดเก่ง แม้บางคนจะดูออกว่าท่านอ่านจากบทที่เขียนไว้ก่อน แต่ท่านสามารถรายงานให้เป็นลีลาการพูดมากกว่าการอ่านลีลาการพูดของนายกรัฐมนตรีมีความจริงใจ ไม่แสร้ง ทำให้สิ่งที่ท่านพูดมีความน่าเชื่อถือ และหลายคนแสดงความนิยมลีลาดังกล่าวสิ่งที่ท่านนายกรัฐมนตรีนำมารายงานนั้น ทำให้ประชาชนจำนวนมากมองเห็นความตั้งใจจริงในการเข้ามาทำงานของท่าน และเห็นว่าท่านแก้ไขปัญหาคือสิ่งที่สมมานานไปได้หลายเรื่อง

การที่ปฏิริยาการตอบรับการนำเสนองานทำงานของรัฐบาลผ่านรายการ “คืนความสุขให้ประชาชน” มีทั้งที่ชื่นชมและมีทั้งที่บ่น จึงทำให้เกิดคำถามที่จะต้องหาคำตอบเพื่อที่จะนำมาใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการการ

จัดรายการและการดำเนินรายการ “คืนความสุขให้กับประชาชน” ทั้งในด้านผู้นำเสนอ (source) เนื้อหาที่จะนำเสนอ (messages) ช่องทางการนำเสนอ (channels) และช่วงเวลาในการนำเสนอ (schedule and duration) เพื่อให้รายการดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงตามเจตนาของการจัดให้มีรายการดังกล่าว

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อวิเคราะห์การติดตามรับชมรายการ “คืนความสุขให้ประชาชน” ของประชาชน (2) เพื่อวิเคราะห์ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อรัฐบาลและนายกรัฐมนตรีหลังจากที่ได้ติดตามชมรายการ “คืนความสุขให้ประชาชน” (3) เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมของประชาชนในการนำเอาข้อมูลที่ได้รับจากรายการ “คืนความสุขให้ประชาชน” ไปใช้ (4) เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานรายการ “คืนความสุขให้ประชาชน” (5) เพื่อเพิ่มคะแนนนิยมให้กับรัฐบาลและนายกรัฐมนตรีจากการนำเสนอรายการ “คืนความสุขให้ประชาชน

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

อิทธิพลของสื่อสารมวลชน (Mass Media Effects) มี 3 ทฤษฎีหลักคือ

1. ทฤษฎีเข็มฉีดยา (Hypodermic Needle Theory) เป็นทฤษฎีที่เก่าแก่ที่สุดที่เชื่อว่าสื่อสารมวลชนมีอิทธิพลต่อผู้รับสารเหมือนกับ

การคิดยาเพื่อกำหนดอาการของประชาชนว่าจะให้เป็นเช่นไร ทฤษฎีนี้จะเป็นจริงได้ก็ต่อเมื่อผู้ส่งสารสามารถผูกขาดช่องทางสื่อสารได้เท่านั้น ถ้าหากไม่มีการผูกขาดช่องทางสื่อสารอิทธิพลของสื่อสารมวลชนจะมีอย่างจำกัด

2. แนวความคิดของทฤษฎีอิทธิพลอันจำกัดของสื่อสารมวลชน (Limited Effects Theory) ที่กล่าวว่าสื่อสารมวลชนมีอิทธิพลต่อผู้รับสารอย่างจำกัด ทั้งนี้เพราะประชาชนมีเครื่องกรองในการพิจารณาข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่ได้รับจากสื่อสารมวลชน สื่อสารมวลชนมักจะมีอิทธิพลในการตอกย้ำ (Reinforce) ความเชื่อเดิม ทศนคติเดิม ความคิดเห็นเดิมมากกว่าการมีอิทธิพลในการเปลี่ยน (Change or reverse) ความรู้ ความเชื่อ ทศนคติ และความคิดเห็นที่ผู้รับสารมีอยู่ก่อนที่จะได้รับข่าวสารจากสื่อสารมวลชน

3. ทฤษฎีอิทธิพลเฉพาะเรื่องเฉพาะกลุ่ม (Specific Effects Theory) ทฤษฎีนี้ยอมรับทั้ง 2 ทฤษฎีข้างต้น ในบางกรณีคนบางกลุ่ม กับเรื่องบางเรื่อง พวกเขาจะเชื่อสิ่งที่ได้รับจากสื่อสารมวลชนโดยไม่มีมีการคัดกรองใดๆ เพราะพวกเขามีแนวโน้มที่จะยอมรับสื่อนั้นๆ อยู่แล้ว อาจจะเป็นเพราะพวกเขาชอบสื่อนั้น มองสื่อนั้นด้วยภาพลักษณ์ที่ดี หรือพวกเขาอาจจะชอบผู้นำเสนอในสื่อนั้น เช่นชอบคนอ่านข่าวในรายการวิทยุ หรือรายการโทรทัศน์ หรือคนเขียนบทความในสื่อสิ่งพิมพ์ ในบางครั้งผู้รับสารจะเชื่อเรื่องบางเรื่องที่น่าเสนอโดยสื่อบางราย อาจจะเป็นเพราะเขาเชื่อว่าสื่อดังกล่าวมีความรู้

ความชำนาญในการติดตามเสนอข่าวเรื่องนั้นได้อย่างถูกต้องและลึกซึ้ง แต่ในขณะเดียวกัน ถ้าหากเป็นเรื่องอื่นๆ ในสื่อเดียวกัน เขาอาจจะไม่เชื่อโดยทันที อาจจะมีการคัดกรองเนื้อหาสาระเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวที่ได้รับจากสื่อนั้น คนอ่านข่าว คนทำรายการวิทยุบางคน และคนที่เขียนบทความในสื่อสิ่งพิมพ์บางคน จะเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือเมื่อเขาพูดหรือเขียนถึงบางเรื่อง แต่หากการพูดหรือการเขียนของเขาเป็นเรื่องอื่น ผู้รับสารอาจจะไม่เชื่อถือเขาก็ได้ เพราะเขาไม่มีภาพเป็นผู้นำความคิดทางด้านนั้นๆ เพราะตามปกติแล้วคนที่เป็นผู้มีอิทธิพลทางความคิด มักจะเป็นผู้มีอิทธิพลเฉพาะเรื่อง ไม่ใช่เป็นผู้มีอิทธิพลทุกเรื่อง

Denis Mac Quail (1994, pp.494-495) ได้ให้คำจำกัดความเรื่องอิทธิพลของสื่อสารมวลชนว่า “อิทธิพลของสื่อสารมวลชนหมายถึงผลลัพธ์จากการทำงานหรือจากการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน และผลลัพธ์จากการเปิดรับสื่อของผู้รับสารที่เกิดขึ้นโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม” จากคำจำกัดความของ Mac Quail จะเห็นได้ว่าอิทธิพลของสื่อมวลชนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (1) อิทธิพลที่เกิดขึ้นด้วยความตั้งใจหรือเจตนา (Intended) ของผู้ส่งสาร เป็นอิทธิพลที่เกิดขึ้นจากการที่สื่อมวลชนที่ทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสารมีความตั้งใจหรือเจตนาที่จะให้ข่าวสารที่พวกเขาส่งออกไปในรูปแบบของสื่อสารมวลชนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใดอย่างหนึ่งในตัวของผู้รับสาร ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติ ความคิดเห็น หรือพฤติกรรมบางอย่าง และ (2) อิทธิพล

ที่เกิดขึ้นด้วยความไม่ตั้งใจหรือไม่เจตนา (Unintended) ของผู้ส่งสาร เป็นอิทธิพลที่เกิดขึ้นจากการที่สื่อมวลชนที่ทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสาร ไม่มีความตั้งใจหรือเจตนาที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใดๆจากการเสนอข่าวสารต่าง ๆ สื่อมวลชนมีเพียงวัตถุประสงค์ที่จะรายงานข้อเท็จจริงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่มีเจตนาจะจงใจให้ผู้รับสารเกิดความรู้สึกอย่างไรอย่างหนึ่ง แต่ข่าวบางข่าวหรือการรายงานบางสถานการณ์กลับมีอิทธิพลต่อความเชื่อและการทัศนคติของผู้รับสารเป็นจำนวนมาก เพราะสาระของข่าวสอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้รับสารในขณะนั้น

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณแบบสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามอย่างมีโครงสร้างเพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือประชากรในกรุงเทพมหานครจำนวน 400 ตัวอย่าง โดยจะเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (random sampling) โดยการเลือกเขตพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างใน เขตและสัมภาษณ์คนในแต่ละเขต คน ให้ได้ตัวอย่าง กระจายไปตามเขตต่างๆ ในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือในการทำการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสอบถามอย่างมีโครงสร้าง (Structured Questionnaire) โดยเป็นการสัมภาษณ์ต่อหน้าโดยผู้ออกสนามเก็บแบบสอบถามแบบสอบถามมีองค์ประกอบ

ดังต่อไปนี้(1) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ คำถามเรื่อง เพศ การศึกษา รายได้ และอายุ (2) พื้นฐานความคิดทางการเมือง ได้แก่ กปปส. นปช. พันธมิตร หลากสี และอื่นๆ (3) การสังกัดพรรคการเมือง ได้แก่ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคเพื่อไทย พรรคอื่นๆ และ ไม่สังกัดพรรค (4) การติดตามรับชมรายการ “คืนความสุขให้ประชาชน” ได้แก่ ความถี่ และการนำไปใช้ (5) ทัศนคติที่มีต่อรัฐบาล ได้แก่ ความชื่นชมยกย่อง ความมั่นใจ และความพอใจ และ (6) ทัศนคติที่มีต่อนายกรัฐมนตรี ได้แก่ ความชื่นชมยกย่อง ความมั่นใจ ความพอใจ และความต้องการให้อยู่ต่อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ที่เป็นการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) สำหรับสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ในการทดสอบสมมติฐานใช้ Chi square

ผลการวิจัย

ผลของการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่สังกัดพรรคใดเลยที่สังกัดพรรคจะสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ที่สังกัดพรรคเพื่อไทยมีน้อยมาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่ากึ่งหนึ่งไม่ค่อยได้ชมรายการ “คืนความสุขให้คนไทย” ที่ได้ชมเกือบทุกครั้งไม่ถึงหนึ่งในสี่มีคนที่ไม่ได้ชมเกือบหนึ่งในห้า ส่วนที่ชมทุกครั้งมีเพียงร้อยละ 5.2 เท่านั้น

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นชอบให้นายกรัฐมนตรีกับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการทำงานควรจะเป็นผู้รายงานการทำงานของกระทรวงที่พวกเขากำกับดูแลมากกว่าจะเป็นนายกรัฐมนตรีเพียงคนเดียวมีเพียง

ผู้ตอบแบบสอบถามเกือบทั้งหมดมีความเห็นว่า “รายการคืนความสุขให้คนไทย” ควรออกอากาศที่ช่อง 5 หรือช่อง 9 หรือ ช่อง 11 ช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว รองลงมาเห็นว่าควรออกทุกช่องในลักษณะโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ และกลุ่มน้อยเห็นว่าควรออกเฉพาะทุกช่องที่เป็นของรัฐ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่าไม่ได้มีแนวความคิดร่วมกับกลุ่มใดเลย รองลงมาคือ มีความคิดเป็นแนวร่วมกับกลุ่ม กปปส. และกลุ่มพันธมิตร ส่วนผู้ที่ตอบว่ามีความคิดเป็นแนวร่วมของ นปช. มีน้อยมาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าครึ่งเห็นว่าเวลาสำหรับการออกอากาศรายการของรายการไม่ควรเกิน 30 นาที

ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับประโยชน์จากการชม “คืนความสุขให้กับคนไทย” ในด้านการติดตามข่าวสารบ้านเมือง ในระดับค่อนข้างมากถึงมาก ส่วนประโยชน์อื่นๆ กล่าวคือ ในการแสวงหาแนวทางปฏิบัติตนนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามมองว่าได้ประโยชน์ค่อนข้างน้อย การได้ต่อยอดความคิดเห็นของตนเองก็ค่อนข้างน้อย ในการนำสิ่งที่ได้ชมไปสนทนากับคนอื่นก็ค่อนข้างน้อย การได้รับความตื่นตัวทางการเมืองก็ค่อนข้างน้อย การได้รับความสนุกจากการชมก็ค่อนข้างน้อย

โดยสรุปผู้ตอบแบบสอบถามมองว่าประโยชน์สูงสุดที่ได้รับจากการชมรายการ “คืนความสุขให้คนไทย” คือการติดตามข่าวสารบ้านเมือง ส่วนประโยชน์ทางด้านอื่นๆ ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าได้ประโยชน์น้อย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความ “มั่นใจ” รัฐบาลนี้ในระดับค่อนข้างมากถึงมาก มีความ “ชื่นชมและยกย่อง” ในระดับค่อนข้างมากถึงมาก มีความ “พอใจ” ในระดับค่อนข้างมากถึงมากเช่นกัน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการเป็นอย่างมากที่จะให้นายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาอยู่ต่อเกิน Road map คนที่ไม่อยากให้อยู่ต่อเกิน Road map มีไม่ถึงร้อยละ 10

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความ “ชื่นชมยกย่อง” นายกรัฐมนตรีระดับค่อนข้างมากถึงมาก มีความ “มั่นใจ” นายกรัฐมนตรีในระดับค่อนข้างมากถึงมาก และมีความพอใจในระดับค่อนข้างมากถึงมากเช่นกัน

“อายุ” มีความสัมพันธ์กับ “การติดตามรับชม” กับความรู้สึก “ชื่นชมยกย่อง” รัฐบาล “ชื่นชมยกย่อง” นายกรัฐมนตรี “มั่นใจ” รัฐบาล “มั่นใจ” นายกรัฐมนตรี “พอใจ” ผลงานรัฐบาล “พอใจ” นายกรัฐมนตรี กล่าวคือ คนที่อายุมากจะมีการรับชมมากกว่าคนอายุน้อย และมีความรู้สึกดีต่อรัฐบาลและต่อนายกรัฐมนตรีมากกว่าคนอายุน้อย

“รายได้” มีความสัมพันธ์กับความ “พอใจ” ผลงานของรัฐบาล ความ “ชื่นชมยกย่อง” ผลงานของรัฐบาล ความ “มั่นใจ”

ผลงานของรัฐบาลความ “มั่นใจ” การทำงานของ นายกรัฐมนตรี กล่าวคือคนที่มีรายได้สูงกว่าจะ มีความรู้สึกที่ดีต่อรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี มากกว่าคนที่มียาได้ต่ำกว่า

“รายได้” ยังมีความสัมพันธ์กับความ “ต้องการให้นายกรัฐมนตรีอยู่ต่อเกิน Road map” อีกด้วย คนที่มีรายได้ต่ำส่วนใหญ่ไม่ ต้องการให้นายกรัฐมนตรีอยู่ต่อเกิน Road map คนที่มีรายได้ระดับปานกลางถึงสูงมากกว่าสาม ในสี่ มีความต้องการให้นายกรัฐมนตรีอยู่ต่อเกิน Road map

“การศึกษา” มีความสัมพันธ์กับความ “ชื่นชมยกย่อง” รัฐบาล ความ “มั่นใจ” ผลงาน รัฐบาล ความ “พอใจ” ผลงานรัฐบาล” ความ “ชื่นชมยกย่อง” นายกรัฐมนตรี ความ “มั่นใจ” การทำงานของนายกรัฐมนตรี และความ “พอใจ” การทำงานของนายกรัฐมนตรี กล่าวคือคนที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปจะมีความ รู้สึกดีกับรัฐบาลและนายกรัฐมนตรีมากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่มีการ ศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมปลายจะมีความรู้สึกที่ ไม่ดีต่อรัฐบาลและนายกรัฐมนตรีในระดับ ค่อนข้างมากถึงมาก

“การศึกษายา” ยังมีความสัมพันธ์กับ ความต้องการให้ “นายกรัฐมนตรีอยู่ต่อเกินกว่า เวลาที่วางไว้ใน Road map” คนที่มีการศึกษา ระดับปริญญาตรีและสูงกว่าจะมีความต้องการ ให้นายกรัฐมนตรีอยู่นานกว่าเวลาที่กำหนดไว้ใน Road map มากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำกว่า มัธยมศึกษาที่ไม่ต้องการให้นายกรัฐมนตรี อยู่นานกว่าเวลาที่กำหนดใน Road map

“การสังกัดพรรค” มีความสัมพันธ์กับ “พฤติกรรมกรชม” รวบรวมการ “คืนความสุขให้ คนไทย” คนที่สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ ชมรายการทุกครั้งหรือชมเกือบทุกครั้งมากกว่า คนที่สังกัดพรรคเพื่อไทย และคนที่ไม่สังกัด พรรคใดๆเลย

“การสังกัดพรรค” มีความสัมพันธ์กับ ความ “พอใจ” ความ “มั่นใจ” และ “ความ “ชื่นชม ยกย่อง” ผลงานรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี กล่าวคือ คนที่สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ และ คนที่ไม่สังกัดพรรคใดๆเลย มีความ “พอใจ” “มั่นใจ” และ “ชื่นชมยกย่อง” ผลงานของรัฐบาล และนายกรัฐมนตรีมากกว่าคนที่สังกัดพรรค เพื่อไทย เป็นความแตกต่างที่ชัดเจนมาก

ในขณะเดียวกัน “การสังกัดพรรค” ก็ยังมีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ “นายกรัฐมนตรีอยู่ต่อเกินกว่าเวลาที่วางไว้ใน Road map” ในขณะที่สามในสี่ของคนที่ยังสังกัด พรรคประชาธิปัตย์ และคนที่ไม่สังกัดพรรคใดๆ เลย มีความต้องการให้อยู่ต่อเกิน Road map ในระดับค่อนข้างมากถึงมาก ส่วนคนที่สังกัด พรรคเพื่อไทย มีความต้องการให้นายกรัฐมนตรี อยู่ต่อเกิน Road map เพียงหนึ่งในสี่เท่านั้น

“การติดตามรับชม” รายการ “คืนความสุข ให้คนไทย” มีความสัมพันธ์กับความ “พอใจ” ความ “ชื่นชมยกย่อง” ความ “มั่นใจ” ผลงานของ รัฐบาลและนายกรัฐมนตรี คนที่ “ชมทุกครั้งหรือ เกือบทุกครั้ง” มีความ “พอใจ” ความ “ชื่นชม ยกย่อง” ความ “มั่นใจ ผลงานรัฐบาลและ นายกรัฐมนตรีมากกว่าคนที่ไม่ค่อยได้ชมหรือ ไม่ได้ชมเลย

“การติดตามรับชม” รายการ “คืนความสุขให้คนไทย” ยังมีความสัมพันธ์กับ “ความต้องการให้นายกรัฐมนตรีอยู่ต่อเกินกว่าเวลาที่วางไว้ใน Road map” คนที่ติดตามรับชมทุกครั้งหรือเกือบทุกครั้งมีความต้องการให้นายกรัฐมนตรีอยู่ต่อมากกว่าที่วางไว้ใน Road map มากกว่าคนไม่ค่อยได้ชมหรือไม่ได้ชมเลย

อภิปรายผล

คนที่ตั้งใจดูรายการ “คืนความสุขให้คนไทย” มีน้อย ส่วนใหญ่เป็นความตั้งใจโดยบังเอิญมากกว่า แสดงว่าประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการได้รับชมรายการดังกล่าวมากนัก และการที่คนที่ชมส่วนใหญ่อยากให้รายการดังกล่าวออกอากาศในช่องใดช่องหนึ่งของรัฐ (ช่อง 5, ช่อง 9, ช่อง 11) แสดงว่าพวกเขาไม่ต้องการให้รายการ “คืนความสุขให้คนไทย” เป็นรายการ “บังคับชม” เขาต้องการให้เป็นเพียงรายการทางเลือกเท่านั้น และพวกเขาไม่ให้นายกรัฐมนตรีพูดยาวเกินไป พวกเขาอยากให้รายการยาวไม่เกิน 30 นาที และพวกเขาต้องการให้มีรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆออกมาพูดด้วย ไม่ควรให้นายกพูดเพียงคนเดียว ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะเขาคิดว่านายกรัฐมนตรีไม่รู้รายละเอียดไปทุกเรื่อง รัฐมนตรีที่กำกับดูแลกระทรวงน่าจะลงรายละเอียดได้ชัดเจนกว่า

การที่กลุ่มตัวอย่างบอกว่าประโยชน์ที่เขาได้รับจากการชมรายการ “คืนความสุขให้คนไทย” มีเพียงอย่างเดียวคือการได้ติดตามเรื่องราวทางการเมือง แต่ไม่ได้นำไปสนทนาหรือนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต แสดงว่า

พวกเขาเพียงต้องการอยากรู้เรื่องการเมือง แต่ไม่พร้อมที่จะถกอภิปรายเรื่องการเมือง อาจจะเป็นเพราะเกรงปัญหาความขัดแย้งแตกแยกหรือเกรงจะทำผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกภายใต้สภาวะที่มีมาตรา 44 บังคับให้อยู่ และสิ่งที่นายกรัฐมนตรีนั้นน่าจะห่างไกลกับการใช้ชีวิตของพวกเขา จึงไม่ได้นำเอาสิ่งที่นายกรัฐมนตรีพูดมาเป็นคำชี้แนะในการปฏิบัติตน

กลุ่มตัวอย่างเมื่อได้ฟังสิ่งที่นายกรัฐมนตรีพูดในรายการ “คืนความสุขให้คนไทย” แล้วไม่รู้สึกรู้สึกระตือรือร้นกับการเมืองของประเทศก็คงเป็นเพราะเขาเชื่อว่าภายใต้รัฐบาล คสช. ทุกอย่างถูกวางไว้ชัดเจนแล้ว ไม่มีอะไรที่จะต้องติดตามว่าอะไรจะเกิดขึ้น และการได้ชมรายการดังกล่าวพวกเขาไม่ได้รู้สึกสนุกอะไร ก็คงเป็นเพราะรายการดังกล่าวเน้นสาระมากกว่า ให้ความบันเทิงไม่ได้เท่ากับรายการปรกติที่นำเสนออยู่บนจอโทรทัศน์

รัฐบาลของ คสช. และนายกรัฐมนตรีเป็นที่ยกย่องชื่นชม มั่นใจ และพอใจ ของกลุ่มคนที่มีการศึกษาดี มีรายได้ปานกลางถึงสูง และคนมีอายุวัยกลางคนและสูงวัย แต่ไม่ค่อยเป็นที่พอใจของคนที่มีรายได้ต่ำ มีการศึกษาในระดับต่ำ และอยู่ในวัยนักศึกษา หากรัฐบาล คสช. และนายกรัฐมนตรีต้องการเป็นที่ชื่นชมพอใจ และมั่นใจสำหรับคนกลุ่มที่เรียกว่า “รากหญ้า” คงจะต้องหาวิธีการอื่นที่โดนใจคนกลุ่มดังกล่าวให้มากกว่านี้ ถ้าพิจารณาให้ข้อมูลข่าวสารในรายการ “คืนความสุขให้คนไทย” ไม่อาจจะสร้างทัศนคติเชิงบวกในกลุ่มคนดังกล่าวให้กับรัฐบาลและนายกรัฐมนตรีได้

ผลการวิจัยชี้ชัดว่าคนที่สังกัดพรรค ประชาธิปัตย์และคนที่ไม่สังกัดพรรคใด มีความพอใจ มั่นใจ และชื่นชม ทั้งรัฐบาลและ นายกรัฐมนตรีมากกว่าคนที่สังกัดพรรคเพื่อไทย และคนที่สังกัดพรรคเพื่อไทยก็ไม่ค่อยจะติดตาม ชมรายการ “คืนความสุขให้คนไทย” ดังนั้นการ เปลี่ยนใจให้คนที่สังกัดพรรคเพื่อไทยให้มีทัศนคติเป็นบวกกับรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี จะต้องมียุทธวิธีอื่นที่ไม่ใช่เพียงการให้ข่าวสารที่ บอกผลงานของรัฐบาลและการทำงานของนายก รัฐมนตรี เพราะทัศนคติเชิงลบที่มีต่อรัฐบาลและ นายกรัฐมนตรีที่พวกเขามองว่าไม่มีความเป็น ประชาธิปไตยนั้น ย่อมทำให้เขาไม่พอใจ ไม่ไว้ใจ และไม่อาจชื่นชมรัฐบาลและนายกรัฐมนตรีได้ รัฐบาลและนายกรัฐมนตรีจะต้องหามาตรการ อื่นอีกหลายอย่างที่จะทำให้คนที่สังกัดพรรคเพื่อ ไทยยอมรับ พอใจ และมั่นใจรัฐบาลและนายก รัฐมนตรี

โดยสรุปแล้วเราจะเห็นได้ว่าการนำเสนอ รายการ “คืนความสุขให้คนไทย” นั้น ทำได้เพียง ดอกย้ำทัศนคติเชิงบวกในกลุ่มคนที่พอใจ มั่นใจ และชื่นชมยกย่องรัฐบาลและนายกรัฐมนตรีอยู่ แล้วเท่านั้น แต่ไม่อาจที่จะเปลี่ยนใจคนที่ มีทัศนคติเชิงลบอยู่ก่อนแล้ว

อย่างไรก็ตามลีลาและเนื้อหาที่นายก รัฐมนตรีนำเสนอในรายการดังกล่าวทำให้ ประชาชนมีความมั่นใจผลงานรัฐบาลและนายก รัฐมนตรี มองว่าสามารถสร้างผลงานแก้ปัญหา ของประเทศชาติได้ จนทำให้ให้พวกเขาส่วนใหญ่ปรารถนาที่จะให้นายกรัฐมนตรีอยู่ต่อไปให้

นานกว่าที่วางไว้ใน Road map ซึ่งถ้าหากจะเป็น เช่นนั้นจริง คสช. รัฐบาล และ นายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ชี้แจงแสดงความชอบธรรมที่จะชะลอ การเลือกตั้งให้ช้าไปกว่าที่กำหนดไว้ใน Road map ซึ่งคงจะทำให้คนที่พอในนายกรัฐมนตรี เข้าใจและยอมรับคำอธิบาย แต่จะกลายเป็น ประเด็นทางการเมืองที่ทำให้ฝ่ายพรรคเพื่อไทย นำไปโจมตี คสช. และนายกรัฐมนตรีได้

ข้อเสนอแนะ

รัฐบาลควรพิจารณาที่จะทำให้อาการ “คืนความสุขให้คนไทย” เป็นรายการทางเลือก ไม่ใช่รายการบังคับชม ด้วยการออกอากาศที่ สถานีโทรทัศน์ช่องที่เป็นของรัฐเพียงช่องใดช่อง หนึ่ง

ต้องพยายามจำกัดเนื้อหาในการนำเสนอให้สามารถนำเสนอได้ภายใน 30 นาที ไม่ควรที่จะนำเสนอออกไปกว่านั้น เพราะการนำเสนอที่นานไปอาจจะเกินเลยช่วงเวลาความ สนใจ (attention span) ของคนชม

ควรจะให้รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับประเด็น ในการนำเสนอได้เป็นผู้ร่วมนำเสนอกับนายก รัฐมนตรี เพื่อความหลากหลายและการลงรายละเอียดแต่ละประเด็นได้ถูกต้อง แม่นยำ และ ลึกซึ้ง

ควรหาวิธีการอื่นๆที่ไม่ใช่เพียงการ สื่อสารผ่านโทรทัศน์ที่จะทำความเข้าใจกับคนใน ระดับรากหญ้าที่การศึกษาน้อย รายได้น้อย และ นักศึกษาที่ยึดติดกับแนวทางประชาธิปไตยที่มี การเลือกตั้งและชิงชังรัฐประหาร และคนที่สังกัด

พรรคเพื่อไทย ทั้งนี้เพื่อกำจัดทัศนคติเชิงลบ
ให้การทำงานของรัฐบาลและของนายกรัฐมนตรี
จะได้รับการยอมรับในกลุ่มคนดังกล่าวมากขึ้น
ทำให้รัฐบาลมีโอกาสดำเนินงานภายใต้บริบทที่
เป็นมิตรและเอื้อให้ประสบความสำเร็จได้
มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

บรรณานุกรม

ชูษณะ เตชคณา.(2548). **การสื่อสารของ
มนุษยชาติ: ทฤษฎีและปฏิบัติ.**
กรุงเทพฯ: ธรรมสาร

เสรี วงษ์มณฑา.(2548). **เอกสารประกอบการ
บรรยายวิชาการจัดการการสื่อสาร
เพื่อการรณรงค์ทางธุรกิจสื่อสาร.**
โครงการปริญญาเอกดุษฎีบัณฑิต
สาขาการจัดการสื่อสาร บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

_____. (2540). **การประชาสัมพันธ์
เชิงปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ:บริษัท A.N.
การพิมพ์ Cassata,M.B.(1979). **Mass
communication Principles and
Practices.** New York : Macmillan.

De Fleur, M.L.(1966). **Theories of Mass
Communication/.** New York : Mckea.

Denis McQuail and Sven Windahl. (1981).
Communication Models. New York
: Longman Inc.

Festinger.(1957). **A Theory of Cognitive
Dissonance.** San Francisco: Stanford
University Press

Finn,S.(1997). "Origins of media exposure:
Linking personality traits to TV,
radio, print, and film use.",
Communication Research, Vol.
24,507-529.

Joseph T. Klapper.(1960)." The effects of
mass communication",, **The Public
Opinion Quarterly** Vol. 25, No. 2
(Summer, 1961), pp. 321-324

Katz, E.Gurevitch, M.,& Hass(1973). "On the
use the mass media for important
thing",, **American Sociological
Review,** 8,164-181.

McCombs, M.E. & Shaw, D.L. (1972).
"The agenda-setting function of
mass media", **Public Opinion
Quarterly,**36177-187

McQuail, D. and Gurevitch, M,(1974).
"Explaining audience behavior
:Three approaches considered",
**The Uses of Mass Communications
: Current Perspectives on
Gratifications Research.** Eds. Jay
Blumler and Elihu Katz. Beverly Hills
: Sage.

McQuail, D. and Windahl, S.(1993)
**Communication Models for the
Study of Mass Communications.**
London: Longman

Ruggiero, T. E. (2000) "Uses and Gratifications Theory in the 21th Century", Mass Communication and Society, 2000, 3 (1), 3-37

Williams, F. Rice, R.E.,&R Rogers, E.M.(1988).**Research methods and the new media.** New York: Free Press.